

Проект на Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 31.07.2017 г. - 30.08.2017 г. Неактивна

Номер на консултация: #2788-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип носител: Национално

Министерството на правосъдието публикува за обществено обсъждане проекта на антикорупционния закон Единен независим антикорупционен орган ще проверява декларациите за имоти и интереси, и за несъвместимост на лицата, заемащи висши публични длъжности. При установено несъответствие в размер над 5 000 лв. ще изпраща материалите на НАП, а при несъответствие над 20 000 лв. ще образува проверка на цялото имущественото състояние на лицата. Ако в резултат на тази проверка се установи несъответствие от над 150 000 лв. между имуществото и нетния доход на проверявания, ще се предяви иск пред съда за отнемане на незаконно придобитото имущество. При постановена конфискация 30% от стойността на отнетото ще се предоставя за социални цели. Статутът, функциите и правомощията на новия орган – Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (Комисията) са уредени в проекта на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, който Министерството на правосъдието публикува днес за обществено обсъждане в изпълнение на графика, зададен от министъра на правосъдието г-жа Цеца Цачева. Целта на законопроекта е да противодейства на корупцията по високите етажи и предотвратяване на възможностите за незаконно придобиване на имущество и разпореждането с него, при гарантиране на правата на гражданите, защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ, и защита на лицата, подали сигнал за нарушение. Друга основна функция на Комисията ще е превенция срещу корупционните практики по високите етажи, чрез изготвяне на конкретни предложения до компетентните органи, които от своя страна ще са длъжни да предприемат мерки в едномесечен срок. Новата антикорупционна комисия се

изгражда на основата на успешно функциониращата Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество, като се предлага в нея да се влеят Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Центърът за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерския съвет, звеното от Сметната палата, свързано с дейността по отменения Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности, както и съответната специализирана дирекция от ДАНС за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши държавни длъжности. Комисията ще приема и проверява декларациите за имущество и интереси и за несъвместимост на лицата, заемащи висши публични длъжности, ще осъществява проверки на имущественото състояние, ще образува производства за установяване на конфликт на интереси и за отнемане на незаконно придобито имущество. По отношение на магистратите се запазва редът за подаване и проверка на декларациите им от Инспектората към Висшия съдебен съвет, като при установено несъответствие между декларираните и установени факти в размер на не по-малко от 20 000 лв. Инспекторатът ще уведомява Комисията, която извършва цялостна проверка на имущественото състояние. Разширява се кръгът на лицата, задължени да подават декларации Кръгът на лицата, който към момента подават декларации по Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности, е запазен, като са добавени нови категории лица. Сред тях са общинските съветници, главните архитекти на общините, ректорите на държавни висши училища, управителите и изпълнителните директори на лечебни заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на НЗОК, определените да администрират и да управляват средства от ЕС, делегираните с функции да организират и провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договорите по тях, членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите, ръководителите на областните дирекции по безопасност на храните, Дирекцията за национален строителен надзор, Държавен фонд „Земеделие“ и др. Сред попадащи в обхвата на закона, са и офицерите от висшия команден състав на въоръжените сили. Разширява се и кръгът на декларираните обстоятелства Предвижда се подаване на една декларация за имущество и интереси на мястото на подаваните досега две отделни декларации. Прагът за деклариране е завишен от 5000 на 10 000 лв. Разширява се кръгът на обстоятелствата, подлежащи на деклариране - чуждо недвижимо имущество и чужди превозни средства, на стойност над 10 000 лв., които лицето трайно ползва (повече от 3 месеца в рамките на една година), както и обучения, платени със средства на лицето, ако еднократната им стойността надхвърля 1 000 лв. На деклариране подлежат имуществото и интересите, както в страната така и в чужбина. Освен деклариране на имущество и доходите на съпрузи и ненавършили пълнолетие деца, се въвежда и задължение за деклариране на имуществото и доходите и на лицето, с което задълженият е във фактическо съжителство. Две категории проверявани лица Проверката на имущественото състояние се провежда по единни правила, но тя започва на различни основания в зависимост от това, дали става дума за заемащи висши публични длъжности, или за привлечени като обвиняеми за определени престъпления. По отношение на привлечените като обвиняеми се запазват сегашните основания, както и кръгът на престъпления, за които са привлечени. Новите текстове предвиждат инспекторите към Комисията да проверяват

достоверността на фактите във всяка имуществена декларация и да образуват проверка на имущественото състояние на лицата, заемащи висши публични длъжности при:

- установено несъответствие в размер не по-малко от 20 000 лв. между декларираните и установени обстоятелства, когато след предоставянето на възможност за отстраняване на непълнотите и грешките то продължава да е налице;
- установен с влязло в сила решение за конфликт на интереси.

Проверката се извършва в срок до 1 г. от решението за образуването ѝ. Възможно е еднократно удължаване с още 6 м. В този период се прави анализ и оценка на имуществото на проверявания, като в зависимост от резултатите докладът от проверката може да съдържа заключение за удължаване, прекратяване на проверката или за образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество. Производство за отнемане на незаконно придобито имущество се образува, когато проверката приключи с доклад за несъответствие от над 150 000 лв. между имуществото и нетния доход на проверявания. Противодействие на корупцията чрез разкриване на прояви на лица, заемащи висши публични длъжности Комисията ще извършва дейности за противодействие на корупцията чрез събиране, анализиране и проверки на сведения при и по повод информация за прояви на корупция на лица, заемащи висши публични длъжности. За тази цел в Комисията ще бъде включена съответната специализирана дирекция от Държавна агенция „Национална сигурност“ за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши държавни длъжности. По този начин се възприема комплексен подход в борбата срещу корупцията по високите етажи на властта. Предвидена е изрична възможност органите на Комисията да използват специални разузнавателни средства, което ще гарантира ефикасност при противодействието на корупцията. Прилагането на специални разузнавателни средства ще се извършва по реда на Закона за специалните разузнавателни средства, с което се гарантират достойнството, правата и основните свободи на гражданите. Проверки за конфликт на интереси Производство по конфликт на интереси по отношение на лицата, заемащи висши публични длъжности се осъществява от Комисията, а по отношение на служителите в администрацията - от инспекторатите или от комисии от специално натоварени за това лица. По този начин се гарантира, че Комисията ще се фокусира върху високите на властта, а няма да „отчита“ дейност чрез по-незначителни казуси по отношение на служители, стоящи по-ниско в йерархията. Сигнали за корупция и конфликт на интереси Комисията може да извършва проверки по сигнал на граждани и да се самосезира по публикация в медиите, когато те са достатъчно конкретни и при изключване на анонимността на подателя. Това е гаранция срещу злоупотреби с предвидените в закона процедури, както и че правата на лицата, срещу които се подават сигнали, ще бъдат защитени. Сигналите за корупция или за конфликт на интереси срещу съдия, прокурор или следовател, подадени до Комисията, се изпращат за проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет. В отделна глава на законопроекта са разписани норми, гарантиращи защита от неблагоприятни последици на подалия сигнал, като е въведено задължение за инспекторите в Комисията да не разкриват самоличността им, да не разгласяват станали им известни фактите и данните, да предлагат конкретни мерки за опазване на самоличността на подалия сигнала, включително предотвратяващи действия, чрез които му се оказва психически или физически натиск. Предвидена е и възможност при констатация за наличие на достатъчно данни за корупция на съдия, прокурор или следовател Инспекторатът

към Висшия съдебен съвет да изпрати своето решение на Комисията, за да се образува производство за проверка на имущественото състояние. Комисията се състои от петима членове - председател, заместник-председател и трима други членове с мандат 6 години, без право на повторно избиране. Председателят се избира от Народното събрание (НС) с обикновено мнозинство по предложение на народните представители. Заместник-председателят и другите членове на Комисията се избират от НС по предложение на председателя на Комисията. Предвидено е широкото обществено участие в избора на членове на Комисията при гаранции за прозрачност, публичност и състезателност. Дейността на антикорупционния орган ще се подпомага от администрация, която включва и специализираните ѝ звена, които са със статут на дирекции. Териториалните звена се ръководят от директори и се подпомагат в дейността си от инспектори. Директорите и инспекторите ще бъдат подлагани на периодични и инцидентни проверки за почтеност, а цялостен контрол върху дейността на Комисията ще бъде осъществяван от НС. За изпълнение на правомощията си органите на Комисията ще могат да искат съдействие, сведения и документи, от държавните и общинските органи, търговците, кредитните институции, от нотариуси и съдебни изпълнители, както и от други физически и юридически лица. В производствата по отнемане на незаконно придобито имущество Комисията ще може да иска от съда разкриване на банкова тайна и търговска тайна, а от застрахователите - разкриване на застрахователна тайна. И още: предоставяне на данъчна и осигурителна информация за проверяваните лица, както и достъп и до базата данни на Централния кредитен регистър и до Регистъра на банковите сметки и сейфове.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество - вер. 1.0 | 31.07.2017](#)

[Мотиви към проекта на Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество - вер. 1.0 | 31.07.2017](#)

[Цялостна предварителна оценка на въздействието на законопроекта - вер. 1.0 | 31.07.2017](#)

[Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 31.07.2017](#)

[Становище от дирекция "Модернизация на администрацията" по цялостната предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 31.07.2017](#)

[Становище на Българското затворническо сдружение за реабилитация, получено по ел. поща \(7 август 2017 г.\) - вер. 1.0 | 07.08.2017](#)

[Становище на д-р Младен Младенов, получено по ел. поща \(8 август 2017 г.\) - вер. 1.0 | 08.08.2017](#)

[Становище на Асоциация "Прозрачност без граници", получено по ел. път на 30.08.2017 - вер. 1.0 | 30.08.2017](#)

[Становище на Съюза на одиторите от Сметната палата, получено по ел. път на 30.08.2017 г. - вер. 1.0 | 30.08.2017](#)

[Становище на Програма за достъп до информация, получено по ел. път на 30.08.2017 г. - вер. 1.0 | 30.08.2017](#)

[Становище на Българския институт за правни инициативи, получено по ел. път на 30.08.2017 г. - вер. 1.0 | 02.09.2017](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 29.09.2017](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 29.09.2017](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Gergana Jouleva (30.08.2017 18:37)

Становище на Фондация "Програма достъп до информация"

Становището е изпратено по електронен път. Препоръките от становището:

- 8.1. Смятаме за абсолютно необходимо да бъде извършена цялостна обосновка на необходимостта да съществува такъв закон, включително чрез разглеждане на алтернатива – изменения и допълнения в съществуващите закони и включването ѝ в оценката на въздействието.
- 8.2. Да се предвидят детайлно превантивните мерки с отговорности на всички държавни органи за прилагането им, а репресивните мерки да бъдат оставени на полицията, съда и прокуратурата, чието реформиране е предмет на промени в други закони.
- 8.3. Да отпадне уредбата на конфискацията от този закон.
- 8.4. Да се определят ясно основните понятия в закона. Систематично това да бъде на едно място. Да се определи съотношението на понятията „корупция” и „конфликт на интереси”. Да отпадне следенето от държавата на „корупционни прояви” с неясно съдържание.
- 8.5. Да се създаде национален регистър, който да обхваща всички декларации за имущество и интереси, като при държавните служители публична да бъде само частта за интересите.
- 8.6. Да се обоснове необходимостта от създаване на един държавен орган на мястото на съществуващите КПУКИ и Сметна палата, като се анализират и идентифицират слабостите в работата им и се формулира ясно преодоляването им чрез единния орган. Да се регламентира организационната му структура по-подробно от наличните текстове.
- 8.7. Да отчете необходимостта от защита на личните данни на лицата, които попадат в предмета на закона, и да се създадат съответните законови гаранции при събиране на информация за тях.
- 8.8. Да отпадне всякаква оперативно-издирвателна дейност, използване на специални разузнавателни средства, създаване на постоянна агентура и др. подобни от този закон.
- 8.9. Да се продължи общественото обсъждане с оглед обема на проекта за закон и необходимостта от съществени промени на основата на анализ на прилагането на съществуващата уредба.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:56)

Бележки

Преходни и заключителни разпоредби

Да се премахнат текстовете за изменение в ЗСРС, тъй като са в противоречие с разпоредбите на чл. 3 от ЗСРС и чл.4 от ЗСРС. Предложеният за създаване нов орган няма да има правомощия да разследва престъпления или да извършва дейности по защита на националната сигурност. Дейностите, които органът ще извършва са подробно разписани в чл.13 от законопроекта. В следствие на това да се заличи чл.16, ал.2 и ал. 5 от проектозакона.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:56)

Бележки

В Параграф 1 да отпадне точка 17 – виж изложените по-горе мотиви към чл.37 , ал.5

В Параграф 2 ал.1, т 2 да се заличи теста: „когато не попадат в обхвата на чл. 6, ал. 1“

В Параграф 2 ал.1, т 3 да се заличи теста: „когато не попадат в обхвата на чл. 6, ал. 1“

В Параграф 2 ал.1, т 4 да се заличи.

В Параграф 2 ал.5 да се заличи, като в законопроекта да се разпишат двата варианта за проверка на лицата заемачи публични длъжности и лицата заемачи висши публични длъжности.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:56)

Бележки

В чл.152 да се създаде нова точка 4, регистър на извършените анализи, направените предложения и получените становища.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:55)

Бележки

Чл.93 – този праг е много висок. Не би следвало да се уведомява при всеки случай на установено нарушение, което е от естество да създава облага в размер над 20 000 лв, както е за другите случаи. Не е ли по-логично да има взаимодействие с контролните органи, установяващи нарушението, а не с наказващия орган. Не е ли по-добре, ако контролните органи, са част от органа за противодействие на корупцията?

В законопроекта не е предвидено наказание, ако административно наказващият орган не предостави информация по реда на този член!

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:55)

Бележки

В чл.91 – какво означава значително несъответствие? Според Параграф 1 ,т.3 значително несъответствие е несъответствие над 150 000 лв. Значи, че ако има несъответствие над 20 000 ще има проверка, но ако несъответствието е под 150 000 лв няма да има производство за отнемане на незаконно придобито имущество. Означава ли това, че несъответствия до 150 000лв не подлежат на производство по този закон, тъй като не може да се направи обосновано предположение.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:54)

Бележки

Глава девета да се заличи на основание изложените мотиви по отношение на чл.27

В чл. 82 – до чл. 90 се предвижда използването на СРС за нарушения – (става въпрос за административни нарушения) и провеждането на оперативно – издирвателна дейност и използване на СРС с цел противодействие на нарушения звучи много объркващо.!!!

На преден план излиза въпросът: Защо е необходимо, този нов орган, който няма да правомощия да разследва престъпления и да извършва дейности по защита на националната сигурност, да има право да прилага специални разузнавателни средства? Нима Законът за специалните разузнавателни средства предвижда използването им за нуждите на гражданското или административното производство?

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:54)

Бележки

В чл. 71 – да се заличи текста: „по искане на лицето, заемащо висша публична длъжност.“ Това създава възможност да се възлага на комисията дейност, която да е извън нейните основни правомощия. В тях не е записано доказване на липсата на конфликт на интереси по желание на лица заемачи висши публични длъжности, а точно обратното. Длъжностните лица служебно са задължени да проверяват дали има наличие на конфликт на интереси, който не е деклариран от лицата заемачи висши публични длъжности.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:54)

Бележки

Посоченият в чл.67 срок е много малък, когато е установено, че лицето е било в конфликт на интереси по време на заемане на висша публична длъжност. Срокът да бъде минимум 5 години за лицата заемачи висша публична длъжност.

Срокът по чл.68 да е минимум 3 години

Срокът по чл.69 да е минимум 3 години

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:53)

Бележки

Не е предвиден контрол за изпълнението на задълженията по **Раздел III**

Действия за предотвратяване на конфликт на интереси. Не са предвидени и наказания за неизпълнение на тези разпоредби.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:53)

Бележки

В чл. 47 е желателно да предвижда възможност за подаването на анонимни сигнали, които да бъдат проверявани и използвани за целите на извършваните анализи за идентифициране на области застрашени от корупция. А когато тези сигнали не са от правомощията на органа или в резултат на проверката се установят данни за извършени престъпления да бъдат препращани на съответните компетентни институции.

16. Чл.59, ал.3 срока да стане минимум 3 години.

Чл.60 срока да стане минимум 3 години

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:52)

Бележки

Чл.37 , ал.5 да се промени по следния начин: Лицата, заемащи висши публични длъжности, не декларират имуществото и доходите на ненавършилите пълнолетие деца, когато не упражняват родителски права.

Семейният кодекс регламентира института на брака и щом има сключен граждански брак, който не е прекратен по реда на СК чл. 44, то той е валиден. В Семейния кодекс няма регламентирано понятие като „фактическа раздяла“ по отношение на съпрузите. Едва ли е уместно друг закон да създава прецеденти, които са в противоречие на разпоредбите на този кодекс. Дали чрез създаване на понятие, което не съществува в Семейния кодекс се цели възможност за недеklarиране на имуществото на съпруга/съпругата от лицата заемащи висши публични длъжности. Вероятно голяма част от тях ще се окаже, че са семейни, но са във фактическа раздяла и нямат развод.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:52)

Бележки

Чл.32, ал.1, т.3 да се промени по следния начин: „разработва мерки с антикорупционна насоченост и предлага извършването на законодателни промени в резултат на изводите направени в извършените анализи.“

В чл.32, ал.2 - При положение, че предлаганият за създаване нов орган ще отчита дейността си пред Народното събрание, което и законодателния орган на държавата, не следва ли изготвените анализи и предложения за антикорупционни мерки да се предоставят на Народното събрание? Народното събрание да ги разглежда и предприема необходимите законодателни промени във връзка с прилагането на предлаганите мерки.

В чл.32 да се създаде алинея трета: Комисията създава и поддържа на страницата си публичен регистър, в който публикува изготвените анализи и направените предложения, адресатите на които са изпратените анализите и предложенията, както и получените отговори по чл.32, ал.2. Информацията да се публикува в 7 дневен срок от изготвяне на материалите или от получаването им.

Никъде в законопроекта не е предвидено да се създаде и поддържа актуален общодостъпен регистър на страницата на Комисията, в който всеки гражданин да може да се запознае с извършените анализи, направените изводи и предложените мерки за противодействие и превенция на корупцията. Това би било в резонанс с прокламирането на факта, че новия орган работи при спазване на принципа на прозрачност. Или тези анализи ще бъдат достъпни единствено за представителите на изпълнителната власт и гражданите няма да могат да се запознаят с направените изводи и предложения. Не става ясно, кои са органите, които ще са длъжни да вземат отношение по направените предложения за мерки, с цел противодействие и превенция на корупцията. В случай, че така неясно формулираните „компетентни органи“ ще бъдат задължени да информират Комисията за предприетите мерки и сроковете за тяхното прилагане, както и за неприетите от тях мерки и мотивите за това. Всички тези обстоятелства отново представляват интерес за българските граждани, но никъде не е предвидено тези факти и обстоятелства да бъдат публично оповестени.

Чл.33, т. 4 да се заличи.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:52)

Бележки

За противодействие на корупцията дали не е необходимо да бъдат предприемани законодателни промени по предложение на комисията, в следствие на извършените анализи. Никъде не е разписана възможност Комисията в следствие на направените анализи да внася предложения за законодателни промени.

Чл.30, т.1 да се промени по следния начин : „събира, обобщава и анализира информация, като въз основа на направените анализи и дадените препоръки се формулират националните антикорупционни мерки и политики.“

Чл.31,т.3 събира и изучава добри практики, с оглед установяване на възможност за прилагането им в страната, както и предлага необходимите законодателни промени с оглед въвеждането на добрите практики.

Чл.31, т.3 да се промени по следния начин: „предоставя информация на националните, европейските и международни антикорупционни институции и организации.“

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:51)

Бележки

Чл. 27 да се заличи, тъй като никъде в правомощията на Комисията, нито в глава девета не е предвидено, тя да има правомощия за предотвратяване и разкриване на престъпления и защита на националната сигурност. Оперативно – издирвателна дейност се прилагат от службите за сигурност и службите за обществен ред. В Закона за защита на класифицираната информация са посочени, кои са службите за сигурност и службите за обществен ред.

Нормативната уредба за веществените доказателства са: Наказателно-процесуален кодекс и Инструкция № 1 от 22 март 2004 г. за работата и взаимодействието на органите на предварителното разследване

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:51)

Бележки

В чл. 24 Не е предвидено взаимодействие с Агенцията за държавна финансова инспекция. АДФИ е структурата, която проверява фискалната политика и установява нарушения на същата.

Дали не е добре, когато се говори за противодействие и превенция на корупцията тази Агенция да бъде част от новия антикорупционния орган, като се предвиди и гарантира извършването на ежегодни проверки на всички субекти, разпореждащи се и разходващи публични финанси. По този начин, въз основа на извършваните регулярни проверки и евентуално констатираните нарушения, органът ще може да се самосезира за области, застрашени от корупция и да извършва анализи на тези области. А в случай на наличието на данни за извършено престъпление да уведомяват компетентните органи или да се извършват проверки по реда на закона.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:51)

Бележки

В чл. 6,ал.1 са изброени лицата, които заемат висши публични длъжности според законопроекта. Нима това не трябва да са всички длъжности, които пряко са свързани с управление на държавно и/или общинско имущество, които управляват, разходват, контролират и се разпореждат с публични средства?

Прави впечатление следното:

в чл.6,ал.1, т.15 не е посочен Надзорният съвет на Националната здравноосигурителна каса.

в чл.6,ал.1, т.24 не са посочени ръководителите и техните заместници по чл. 37, ал.1, т 3, т.5, т.6, т.7 и т.8 от ЗМВР. Сред тях има много структури, които са юридически лица и/или провеждат обществени поръчки по реда на ЗОП.

в чл.6,ал.1, т.28 не са посочени членовете и съветниците на политическите кабинети

в чл.6,ал.1, т.38 не са посочени изпълнителните директори на Националната електрическа компания, на дъщерни дружества на Българския енергиен холдинг и на Електроенергийния системен оператор.

в чл.6,ал.1, т.41 текста следва да стане „ръководителите на бюджетни организации и/или други оправомощени длъжностни лица“

в чл.6,ал.1, т.44 са посочени само управителите и изпълнителните директори на лечебните заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса и/или от държавния или общинския бюджет. Това са търговски дружества с държавно или общинско участие. Остава отворен въпросът защо тук не е формулирана общо точката, така че да обхваща органите управление и контрол на всички търговски дружества с държавно и/или общинско участие и финансиране.

Интересно е какви са мотивите другите търговски дружества с държавно и общинско участие да останат извън обхвата на проектозакона. За жалост по въпроса никъде не се споменава нищо.

в чл.6,ал.1, т.45 до т.47 са посочени само една част от държавните предприятия. Защо в една точка не е общо формулирано органите за управление и контрол на държавните и общински предприятия. Нима посочените в тези точки Държавни предприятия са по-рискови от всички останали държавни или общински предприятия. Забелязва се разграничение, което поставя въпроса защо, останалите държавните и общински предприятия са оставени извън обхвата на проектозакона?

За жалост в изготвените и представени за обществено обсъждане мотиви към законопроекта няма и ред по този въпрос, от който да стане ясно, защо има подобен избирателен подход.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:49)

Бележки

В чл.3 от проектозакона се дава „законова дефиниция“ на понятието корупция по смисъла на този закон.

Интересното е, че нещо може да е напълно законно по действащата нормативна уредба, но в крайна сметка резултата да е в ущърб на интересите на гражданското общество. Просто длъжностното лице извършва действия, които са в кръга от

правомоцията му, но резултата от тях да не е в интерес на гражданите и обществото. Настоящият законопроект не предвижда открити и публично прозрачни способи за ревизия на действащото законодателство, в следствие на извършените анализи на застрашени от корупция области и областите, в които се изразходват публични средства.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:49)

Бележки

За съжаление никъде в законопроекта не са посочени конкретни мерки, с които ще бъде противодействано на корупцията. Нима подобни мерки не трябва да са единство от законодателни промени и непрекъснатата оценка на направените промени, тяхната ефективност и др.? Нима механичният сбор на няколко институции в една, ще създаде нов орган, който да се бори за постигане на прокламираната цел, като се използва механичен сбор на норми от обявените в мотивите като не достатъчно ефективни закони?

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:49)

Бележки

В чл.2 т.1 от закона е посочено като основна цел „ефективно противодействие на корупцията“. За съжаление този проектозакон не оставя впечатление, че може да постигне посочената цел за ефективно противодействие и превенция на корупцията, предвид че не са предвидени никакви нови механизми за контрол, оценка и законодателна промяна на обществените отношения, които са застрашени от корупция или могат да породят такава. В проектозаконът основно се говори за проверка на подадените декларации – чл.3, ал.2.

Нима единствено подаването и проверката на тези декларации може спомогне за идентифицирането на корупционни схеми, области заплашени от корупция, липса или недостатъчна нормативна регулация, както и необходимостта от законодателни промени.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:48)

Бележки

В мотивите е записано, че всички лица заемащи публични длъжности ще подават едни и същи декларации – по чл.35, но декларациите на лицата, които не са посочени в чл.6 от законопроекта ще бъдат проверявани по друг ред. Тогава с какво закона ще осъществи прокламираната цел за противодействие и превенция на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности? Предвид, че в закона не са ясно и точно разписани начините за проверка и отговорност на двете категории лица: лицата заемащи публични длъжности и лицата, заемащи висши публични длъжности, не е видно в какво се изразява повишената отговорност на лицата заемащи висши публични длъжности – чл.4, ал 2 от законопроекта.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:48)

Бележки

В принципите на законопроекта е посочено, че ще има повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности. За съжаление този принцип не намира никакво отражение в цялостния текст на този проектозакон, който не предвижда нищо ново в сравнение с разпоредбите на предложените за отмяна закони по отношение на лицата заемащи висши публични длъжности. Както и не става ясно в какво точно се изразява повишената отговорност на лицата заемащи висши публични длъжности.

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:47)

Бележки

В мотивите към законопроекта също така е посочено, че с него се урежда държавната политика по превенция на корупцията на законодателно ниво.

Комисията трябва да събира, обобщава и анализира информация за националните антикорупционни политики и мерки, но не става ясно тези политики и мерки от кого ще се изработват. Отворен остава въпросът не трябва ли тези политики и мерки да бъдат изработвани от „новия антикорупционен орган“?

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:47)

Бележки

В мотивите изрично е посочено, че сега действащото фрагментирано законодателство поражда проблеми за изработването на единна стратегия за противодействие на корупцията и следването ѝ от различните органи, както и липсата на координация и единен подход за противодействие и превенция на корупцията по високите етажи на властта.

Не става ясно как механичния сбор на правни норми от предложените за отмяна със законопроекта закони решава посочените в мотивите към законопроекта проблеми. Нима механичното събиране на структури в нов орган, ще ги накара да заработят по-добре и по-ефективно при същата нормативна уредба?

Автор: Ani Ivanova (23.08.2017 10:46)

Бележки

Прави впечатление, че предложения за обществено обсъждане законопроект е почти изцяло механичен сбор на норми от предложените за отмяна закони. Това в никакъв случай не отговаря на изтъкнатото в мотивите към законопроекта, че се създава по-ефективен механизъм за противодействие на организираната престъпност и начертава механизмите за борба с корупцията по високите етажи на властта.

Нима със старите средства, сега ще създаден така наречен „нов“ орган, от който следва да очакваме да постигне нови резултати с борбата с корупцията, независимо дали по ниските или по високите етажи на властта? Дали механичния сбор на старите начини, средства и законови разпоредби, които властта заявява, че са неефективни, ще постигната прокламираните цели на новия проектозакон?

Автор: Йордан Дудев (01.08.2017 16:06)

Липса за длъжностни лица

Защо липсват директорите на дирекции в министерствата? Да не би там да няма корупционен натиск.

Автор: Иван Петров (01.08.2017 15:01)

ЗАЩО ЛИПСВАТ ЛИЦАТА КОНТРОЛИРАЩИ И ИЗВЪРШВАЩИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО И НА КОИТО СА ВЪЗЛОЖЕНИ ПУБЛИЧНИ ФУНКЦИИ

Защо са пропуснати лицата, контролиращи изпълнението на концесионните и други договори за опериране с държавна собственост. Всички държавни инспектори, пропуснат е инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт. Пропуснати са държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията, нотариусите и частните съдебни изпълнители, на които държавата е възложила изпълнението на публични функции по събиране на частни притезания и публични всемания и извършването на официални удостоверителни действия.

Защо и дума не се споменава за членовете на изпълнителните и контролните органи на търговските дружествата със 100% държавно участие или поне за тия включени в забранителния списък.

Както изглежда, ще има райски островчета за някой!!!???

Автор: Иван Петров (01.08.2017 14:40)

Исклучително податливата на корупция КОНЦЕСИОННА ДЕЙНОСТ ЛИПСВА В ЗАКОНА

ЗАЩО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ В КРЪГА НА ЗАДЪЛЖЕНИТЕ И ПРОВЕРЯВАНИ ЛИЦА, ЛИЦАТА, УПЪЛНОМОЩЕНИ ПО ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ И ДРУГИ ЗАКОНИ ДА ПРОВЕЖДАТ КОНЦЕСИОННИТЕ ПРОЦЕДУРИ

Автор: Иван Боримечката (01.08.2017 14:17)

...

Освен това самият факт, че в България се забелязва сливане на функциите на изпълнителната и законодателната власт (отборът на Бойко Борисов в НС) прави от ясно по ясно, че председателят на Комисията отново ще бъде пряко избран от изпълнителната власт разбирай ББ. Трябва да се помисли върху някаква форма на паритет на парламентарно представените партии и да няма значение коя колко депутатата има, защото в противен случай, е ясно, че отново ще има чадър върху ПП

ГЕРБ, която държи по-голямата част от кметовете и областните управители.

Автор: Иван Боримечката (01.08.2017 13:59)

Възмущение!

Законът е копи пейст на ЗПУКИ, само че сега на конфликта на интереси му казват корупция. Пълни идиоти. Това недоразумение Цецка Цачева спешно трябва да излезне от системата, а необходимостта от свикване на ВНС и проемане на текст в Конституцията - "Забаранява се на ПП ГЕРБ да внасят законопроекти" е силно наложителна.

Автор: Йордан Дудев (01.08.2017 02:40)

Да се създадат различни форми за деклариране на имуществото и за публикуването му

Предлагам да се създадат различни форми за деклариране на имуществото и за публикуването му. Няма нищо лошо да се декларира имущественото състояние на определените в закона лица. Но предлагам тази информация в обобщена или друга по обща форма да се публикува за обществен достъп. Или да се предвидят утежняващи вината обстоятелства, ако тази публикувана информация е станала повод или се предполага, че може да е използвана за целите на подготовката или извършване на престъпление. Защо е необходимо да се публикува например сумите в наличност или точното местоположение на имота или точния пенсионен фонд или точната марка на притежавания автомобил. Кой има нужда от подобна конкретика и как се гарантира, че няма да се злоупотреби с нея. Нека тази информация се декларира, но е напълно излишно да се публикува в този подробен вид.

Следва да се задължат и медиите, които публикуват статии и материали позовавайки се на тази публична информация задължително да посочват авторите на материала и да се гарантира, че съществуват, за да може ако някой се почувства засегнат от написаното да може да си потърси правата в съда.

Автор: Йордан Дудев (01.08.2017 02:19)

чл. 37, ал. 7

Защо се дава това предимство по отношение на фактическото съжителстване. Това е странна форма на дискриминация. Защо трябва да декларираш и да се публикува имуществото на съпруга/та си, а за лицето във фактическо съжителстване да има опция и да не се публикува по искане на декларатора. Нали нашето законодателство (Семейния кодекс) третира еднакво и двата случая като форма на семейство. Според мен не трябва да се създава подобен прецедент, още повече че при фактическото съжителстване предоставянето на информация за имуществото и т.н. обстоятелства на декларатора е още "по-сложно" предвид на "необвързаността" на това лице с декларатора.

Автор: Йордан Дудев (01.08.2017 02:07)

Липсва задължение на съпруга/та да предоставят информация за имуществото си на декларатора

Отново какво и в досегашното законодателство липсва задължение за предоставяне на информация на декларатора по чл.37, ал.4, респективно ал.5 за имуществото и т.н. обстоятелства подробно описани в ал.1 от страна на съпруга/та или лицето във фактическо съжителство. Това обстоятелство води до несъответствията в 90% от обявените до момента случаи от Сметната палата. Не може декларатора да носи отговорност или да търпи санкции за факти и обстоятелства, които могат и да не му са известни към момента на деклариране, например влог от родителите на съпругата в размер на 30000 лева направен дори и преди брака. Ако не се вмени задължение за предоставяне на информация, тогава да се учредят права на декларатора сам да има възможност да изисква информация от съответните институции. Или да се предвиди, че той декларира само до колкото му е известно, а ако се открият несъответствия отговорност носи съответно съпруга/та или този във фактическо съжителстване.

История

Начало на обществената консултация - 31.07.2017

Приключване на консултацията - 30.08.2017

Справка за получените предложения - 29.09.2017

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
